

# Miracles:

## בימים ההם בזמן הזה

### Rabbi Menachem Penner

#### 1. מהר"ל – נר מצוה

ואם תאמר וכי בשביל שנעשה להם נס בהדלקה - שלא תהיה בטילה ההדלקה - היו קובעין חנוכה? כי מה שחייב להודות ולהלל - זהו כאשר נעשה לו נס בשביל הצלתו - ולא בשביל שנעשה לו נס לעשות המצוה - כי אין המצוה הנאה אל האדם ...

[וי"ל] כי כוונת היונים לבטל התורה והקדושה של ישראל ... ולפיכך נעשה להם הנס במצות הדלקה - שהיא מצוה ... ומצוה זאת גם כן היא בבית המקדש - אשר כל כוונת היונים היה לבטל התורה השכלית והקדושה מישראל. ועיקר הקדושה הוא בהמ"ק ...

#### 2. רמב"ן עה"ת (שמות יג:טז)

"ולטוטפות בין עיניך" ... ובעבור כי הקב"ה לא יעשה אות ומופת בכל דור לעיני כל רשע או כופר יצוה אותנו שנעשה תמיד זכרון ואות לאשר ראו עינינו. ונעתיק הדבר אל בנינו ובניהם לבניהם ובניהם לדור אחרון. והחמיר מאד בענין הזה כמו שחייב כרת באכילת חמץ ... ובעזיבת הפסח ...

והצריך שנכתוב כל מה שנראה אלינו באותות ובמופתים על ידינו ועל בין עינינו ולכתוב אותו עוד על פתחי הבתים במזוזות ושנזכיר זה בפינו בבקר ובערב ... וכן כל כיוצא בהן מצות רבות זכר ליציאת מצרים ...

ומן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים - שהם יסוד התורה כלה - שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכלם נסים - אין בהם טבע ומנהגו של עולם.

#### 3. רבינו בחיי עה"ת – הקדמה לפרשת מסעי

... אמר שלמה המלך ע"ה ... "ראשית חכמה קנה חכמה" - שאם לא למד חכמת התורה תחלה ולא ראה בתורה באור האותות והמופתים והנסים הגדולים והמפורסמים - קרוב הוא להמשך אחר הטבע ולהאמין קדמות העולם. כי לכך נקרא הטבע בשם הזה - כי יטבע האדם ביון מצולתו וירד לבאר שחת אם לא יזהר בו - כמי שבא במצולות ים ולא ידע לשוט וטובע - כן האדם קרוב שיסתפק מתוך חכמת הטבע באותות ומופתים שנעשו לישראל על ידי משה רבינו ע"ה ולא יאמין רק הדברים הטבעיים המוחשיים לעין וישתבש בדרך האמונה לאמר בנסי המדבר שהם היו ענינים טבעיים אין בהם נס ...

#### 4. שפת אמת – חנוכה (תרלח)

הנס בנרות שקבעו חכמים עי"ז יו"ט לדורות נראה מזה שהוא ישועה לכלל ישראל. כי בכל גלות מד' מלכיות כשיוצאין מתחת יד המלכות - עושה ה' נס כדי לעורר נפשות בני ישראל ... לכן אחד הגאולה צריך להיות נס כדי להתחדש נפשות בני ישראל. ואם לא היו יכולים לקיים הדלקת הנרות בביהמ"ק אלה הח' יום בהתחלת גאולתם היה לבם נשבר. וע"י הנס נתחזקו נפשותם. נמצא שהיה זה הנס קיום כללות בני ישראל ... להגביה אותם משפלות הגלות.

#### 5. ספר החינוך (מצוה קלב')

מצות הדלקת אש על המזבח בכל יום. להבעיר אש על המזבח בכל יום תמיד - שנא' [ויק' ו:ו] "אש תמיד תוקד על המזבח" ... ובביאור אמרו ז"ל [יומא כ"א:] אעפ"י שהאש יורד מן השמים - מצוה להביא מן ההדיוט ... משרשי המצוה ... ידוע הדבר ... כי נסים גדולים אשר יעשה הא-ל אל בני אדם בטובו הגדול - לעולם יעשה דרך סתר. ונראים הענינים נעשים קצת כאילו הם בדרכי הטבע ממש או בקרוב לטבע - כי גם בנס קריעת ים סוף - שהיה נס מפורסם - כתוב ... [שמ' יד:כא] "ויולך יי את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה ..."

#### 6. מהר"ל (שם)

ועוד יש לומר שעיקר מה שקבעו ימי חנוכה - בשביל שהיו מנצחים את היונים. רק שלא היה נראה שהיה כאן נצחון הזה על ידי נס - שעשה זה השם יתברך ולא היה זה מכחם וגבורתם. ולפיכך נעשה הנס על ידי נרות המנורה שידעו שהכל היה בנס מן השם יתברך ...

#### 7. ספר חכמה ומוסר (חלק א', סימן ס"א)

והנה ענין הנס של חנוכה בשמן - באמת אין זה כל חדש! כי מי שאמר לשמן וידליק על יום אחד - יאמר לשמן וידליק ז' ימים! ומה גבורות יותר בז' ימים - מביום אחד? אלא בדבר שהאדם מורגל - בנוהג שבעולם - אינו מתפע - ואינו מכיר מזה מלכו של עולם. משא"כ כשרואה דבר חדש - שמן השיש להדליק על יום אחד - ידליק ז' ימים ... כי גם ליום אחד - הוא בשליחותו של מקום ב"ה שאמר לשמן וידליק ...

#### 8. שפת אמת – חנוכה (תשלז)

חנוכה הוא נס האחרון שנעשה לנו. ע"כ יש להתחזק בזה הנס יותר ... ולכן כיון שננס דחנוכה יש בו ההתחדשות עד ביאת הגואל ... שיעשה עמנו הקב"ה נסים חדשים. לכן נקראת חנוכה מלשון חינוך והתחדשות - כי נס זה יש בו ההתחדשות עד ביאת הגואל.